ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK I Warszawa, dnia 23 października 1937 r. Nr 17

TREŚĆ:

70.

ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 14 października 1937 r.

w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy straży leśnej na obszarze województwa wołyńskiego na rok służbowy 1937/38.

Na podstawie art. 1 i 2 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. w przedmiocie uprawnień Ministra Pracy i Opieki Społecznej do powoływania Nadzwyczajnych Komisyj Rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami

a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr 71, poz. 686) — zarządzam co następuje:

§ 1.

Powołuje się Nadzwyczajną Komisję Rozjemczą dla ustalenia warunków pracy i płacy straży leśnej na obszarze województwa wołyńskiego na rok służbowy 1937/38.

§ 2.

Przewodniczącym Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej mianuję inż. Juliana Rutkiewicza, Inspektora Pracy V Okręgu w Lublinie.

§ 3.

Skład Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej ustalam w sposób następujący

a) Związek Ziemian Wołynia w Łucku wyznaczy 2 przedstawicieli,

b) Związek Zawodowy Robotników Rolnych Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie wyznaczy 1 przedstawiciela,

c) Związek Zawodowy Robotników Rolnych i Leśnych w Polsce Związku Związków Zawodowych w Poznaniu wyznaczy 1 przedstawiciela.

Ponadto w skład Komisji wchodzą, po jednym, przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministerstwa Sprawiedliwości, delegowani na mocy art. 2 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r.

§ 4.

Pierwsze posiedzenie Komisji wyznaczam na dzień 25 października 1937 r. o godzinie 12-ej w Warszawie w gmachu Ministerstwa Opieki Społecznej.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

71.

ORZECZENIE

Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 30 sierpnia 1937 r., ustalające warunki pracy i płacy dla dozorców domowych na obszarze m. Tarnowa na rok 1937/38.

Na podstawie ustawy z dnia 16 maja 1922 r. w przedmiocie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 324) oraz art. 113 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza, powołana decyzją okręgowego inspektora pracy VII okręgu z dnia 24 lipca 1937 r. Nr 13D/26-7, w składzie:

Przewodniczący: Kazimierz Korkiewicz, obwodowy inspektor pracy — jako przedstawiciel Ministerstwa Opieki Społecznej,

Członkowie: mgr Marian Wankiewicz, wicestarosta powiatowy w Tarnowie — jako przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,

dr Józef Deszcz, sędzia Sądu Okręgowego w Tarnowie — jako przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości,

na posiedzeniu w dniu 30 sierpnia 1937 r. w Tarnowie, w sprawie warunków pracy i płacy dozorców domowych m. Tarnowa, po wysłuchaniu opinii przedstawicieli organizacyj właścicieli nieruchomości i związków zawodowych dozorców domowych

orzekła:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze dotyczy z jednej strony wszystkich właścicieli nieruchomości miejskich, a z drugiej strony wszystkich dozorców domowych na obszarze m. Tarnowa.

Za dozorcę domu uważa się osobę bez względu na płeć (z wyjątkiem dziewcząt i mężczyzn stanu wolnego do lat 21),

której właściciel lub administrator poruczył dozór nad domem, utrzymanie w nim porządku i czystości, bez względu na to, czy ma przydzielone mieszkanie służbowe w naturze, czy też nie.

Wszystkie czynności, związane z obowiązkami dozorcy domu, winien dozorca wykonywać sam lub zdolni do odnośnych czynności członkowie jego rodziny.

§ 2.

Orzeczenie niniejsze stanowi w myśl ustawy z dnia 16 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 324) podstawę przy zawieraniu umów indywidualnych.

Indywidualne umowy pracy, zawierające warunki mniej korzystne dla pracownika, niż ustalone w postanowieniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ulegają z mocy prawa zastąpieniu przez odnośne postanowienia niniejszego orzeczenia.

W razie sporu, wynikłego na tle umowy o pracę pomiędzy właścicielem a dozorcą domu, do czasu uzyskania wyroku sądowego nie wolno:

a) właścicielowi wydalać dozorcy z pracy, ani też stosować względem niego żadnych ograniczeń, chyba że zachodzą wypadki przewidziane w § 3 ust. 4,

b) dozorcy zaś przerywać pracy, chyba że zachodzą wypadki przewidziane w § 3 ust. 5.

§ 3.

Nawiązanie stosunku służbowego następuje przez zawarcie zwykłej umowy ustnej lub pisemnej.

Rozwiązanie stosunku służbowego może nastąpić przez którąkolwiek ze stron za trzymiesięcznym wypowiedzeniem listem poleconym lub sądownie na koniec kwartału kalendarzowego, z zachowaniem jednak okresu zimowego, tzn. że koniec trzymiesięcznego terminu wypowiedzenia i opuszczenia zajmowanego przez dozorcę mieszkania nie może przypadać na czas od 1 października 1937 r. do 31 marca 1938 r.

Po 10-letnim pełnieniu obowiązków dozorcy w tej samej nieruchomości rozwiązanie stosunku służbowego może nastąpić dopiero po sześciomiesięcznym wypowiedzeniu.

Uwaga: Koniec terminu wypowiedzenia stosunku służbowego i opuszczenia mieszkania może przypaść na koniec drugiego i trzeciego kwartału kalendarzowego.

Właściciel domu lub administrator traci prawo do wypowiedzenia, jeżeli przed wniesieniem wypowiedzenia zalegał z zapłatą wynagrodzenia dozorcy, które się temuż należało według niniejszego orzeczenia.

Stosunek służbowy może być jednak bezzwłocznie rozwiązany przez właściciela domu w następujących przypadkach:

a) jeżeli dozorca dopuścił się czynów, karanych według obowiązujących ustaw karnych jako zbrodnia lub występek z chęci zysku, lub popełnił występek z art. 222 k. k. przez przechowywanie zapasów broni, materiałów lub przyrządów wybuchowych i łatwo palnych lub w znaczniejszym stopniu szkodliwych dla zdrowia ludzkiego;

b) jeżeli dozorca lub mieszkający z nim członek rodziny zachowuje się wobec właściciela domu, członków jego rodziny, zarządcy, lokatorów lub sublokatorów w sposób znieważający;

c) jeżeli dozorca przez grube niedbalstwo wyrządził znaczną szkodę domowi lub właścicielowi domu albo uporczywie zaniedbuje swoje obowiązki;

d) jeżeli oddaje się pijaństwu;

e) jeżeli w mieszkaniu dozorcy za jego wiedzą uprawiany jest nierząd lub jeżeli dozorca przetrzymuje prostytutki;

f) jeżeli bez zgody właściciela przyjmuje sublokatorów do swego mieszkania;

g) jeżeli przechowuje kradzione rzeczy;

h) jeżeli dozorca przetrzymuje w swym mieszkaniu osoby nie meldowane ponad 48 godzin.

Prawo do bezzwłocznego rozwiązania stosunku służbowego w wypadkach, wyszczególnionych w ustępie poprzednim w punktach od a) do h), gaśnie po upływie 14 dni od chwili powzięcia przez właściciela lub administratora domu wiadomości o okolicznościach uprawniających do bezzwłocznego rozwiązania stosunku służbowego.

Dozorca może rozwiązać natychmiast stosunek służbowy:

a) jeżeli właściciel domu lub administrator dopuszcza się czynnych zniewag lub ciężkiej obrazy czci względem dozorcy lub członków jego rodziny;

b) jeżeli właściciel domu lub jego krewni, lub administrator domu usiłują nakłonić dozorcę lub członków jego rodziny do czynów nie obyczajnych albo przeciwnych prawu;

c) jeżeli dozorca domu bez widocznej szkody dla swego zdrowia nie może pełnić swych obowiązków;

d) jeżeli właściciel domu lub administrator bezprawnie zatrzymuje dozorcy domu należną zapłatę, ukróca go w posiadaniu oddanego mu mieszkania lub narusza inne istotne postanowienia niniejszego orzeczenia;

e) jeżeli właściciel domu lub administrator żąda bezpłatnych osobistych posług.

Prawo do bezzwłocznego rozwiązania stosunku służbowego w wypadkach, wyszczególnionych w ustępie poprzednim w punktach a), b), d), e), gaśnie po upływie 14 dni od chwili powzięcia przez dozorcę wiadomości o okolicznościach uprawniających do bezzwłocznego rozwiązania stosunku służbowego.

Zmiana w osobie właściciela lub administratora domu w niczym nie wpływa na stosunek służbowy dozorcy.

§ 4.

Dozorca domu obowiązany jest dbać o porządek i czystość wszystkich dostępnych części domu wewnątrz i zewnątrz, utrzymywać czystość na chodniku, usuwać śnieg, błoto, posypywać chodnik piaskiem i w ogóle przestrzegać regulaminu wydanego przez Magistrat odnośnie do porządku i czystości w domach.

Do obowiązku dozorcy nie należy wywożenie śmieci, wylewanie wody i wynoszenie miału węglowego z piwnicy tudzież czyszczenie domu i podwórza po przeprowadzonym w większym zakresie remoncie mieszkania lub po przeprowadzonych nadbudówkach, czyszczenie dachów ze śniegu i lodu.

Obowiązkiem dozorcy jest czuwać nad bezpieczeństwem domu i jego mieszkańców i nieść pomoc w razie niebezpieczeństwa, o ile to jest w jego mocy, wzywać w razie potrzeby pomocy organów bezpieczeństwa, oświetlać należycie te części domu, które w myśl regulaminu mają być oświetlone, dbać o całość dzwonków u bramy, otwierać bramę w policyjnych godzinach zamknięcia, przestrzegać przepisów meldunkowych i w ogóle wykonywać sumiennie te zlecenia właściciela lub administratora, które odnoszą się do porządku, czystości i dozoru nad domem.

O wszelkich wiadomych mu zaszłych lub grożących uszkodzeniach domu, z których mógł by powstać uszczerbek dla właściciela, o nieporządkach wyrządzonych przez lokatorów lub inne osoby — winien dozorca domu zawiadomić bezzwłocznie właściciela lub administratora domu.

Dozorca domu obowiązany jest oddane sobie mieszkanie służbowe utrzymywać w należytym porządku i czystości.

Dozorca, jak również członkowie jego rodziny nie są obowiązani do posług na rzecz właściciela lub administratora; może jednak dozorca zgodzić się do wykonywania posług u właściciela lub administratora, jednak za osobnym ogólnie przyjętym lub umówionym wynagrodzeniem.

§ 5.

Jeżeli zwykły zawód dozorcy lub potrzeba wymaga dłuższego wydalenia się dozorcy z domu, winien dozorca postawić zastępcę na własny koszt.

Jeżeli dozorca żonaty idzie do szpitala lub choruje, obowiązki dozorcy może wypełniać żona albo członkowie jego rodziny.

Po śmierci dozorcy domowego rodzina jego, która dotychczas dzieliła z nim mieszkanie służbowe, ma prawo zajmować mieszkanie to jeszcze przez 3 miesiące, licząc od dnia jego śmierci.

§ 6.

Właścicieli domu oraz ich zastępców obowiązuje grzeczne traktowanie dozorców, ścisłe przestrzeganie umowy, a zwłaszcza regularne wypłacanie należytości przewidzianych niniejszym orzeczeniem.

Dozorców obowiązuje grzeczność wobec właścicieli lub administratorów domu, ścisłe przstrzeganie zawartych umów, dalej pilne i sumienne spełnianie obowiązków.

§ 7.

Właściciel lub administrator domu obowiązany jest dostarczyć dozorcy domu w dostatecznej ilości i w odpowiednim do użytku stanie potrzebnych do utrzymania porządku i czystości domu przyrządów, jak mioteł, ścierek, łopat, skrobaczek do śniegu i błota, piasku i soli do posypywania chodników w zimie itd.

Jeżeli właściciel lub administrator domu nie daje dozorcy przyrządów do czyszczenia, należy się dozorcy od właściciela lub administratora domu 2 zł miesięcznie w domach parterowych, 3 zł miesięcznie w domach I i II piętrowych, zaś 5 zł miesięcznie w domach III piętrowych i wyższych.

Dozorca otrzymuje od właściciela lub administratora bezpłatnie książeczkę kwitariuszową z dającymi się odłączyć pokwitowaniami, zawierającą kontrolę wypłaconych dozorcy płac miesięcznych, powierzonych inwentarzy i narzędzi.

Niewykonanie czynności dozorczych, związanych z utrzymaniem porządku w danej realności, z braku przyrządów przez właściciela domu nie dostarczonych lub dostarczonych w niedostatecznej ilości albo w nieodpowiednim do użytku stanie, dalej z braku dostarczenia mu ciepłej wody do szorowania schodów w zimie lub potrzebnego węgla do ogrzania takowej, nie może być powodem do bezzwłocznego rozwiązania stosunku służbowego.

Wszelkie wydatki połączone z oświetleniem domu w porze wieczornej, w nocy, naprawą dzwonków, grzaniem wody do szorowania schodów, sieni, dalej dorabianiem zaginionych nie z winy dozorcy kluczy, ponosi wyłącznie właściciel lub administrator domu.

§ 8.

Dozorca domu pobiera za czynności dozorcze, wymienione w § 4, wynagrodzenie prócz bezpłatnego mieszkania za każdy miesiąc z dołu według następujących norm:

a) w domach parterowych do 4 lokatorów . . . 9.— zł

b) w domach parterowych ponad 4 lokatorów . . 11.— „

c) w domach 1-dno piętrowych . . . . 16.50 „

d) w domach 2-u piętrowych . . . . 25.— „

e) w domach 3-y piętrowych . . . . 34.— „

f) w domach 4-ro piętrowych . . . . 51.— „

g) w domach 5-cio piętrowych . . . . 65.— „

h) ubikacje na poddaszu należy uważać za dalsze piętro, o ile obejmują 2 lub więcej mieszkań.

Jako jednostkę domową uważa się jeden budynek o jednej bramie wchodowej i jednej klatce schodowej. Jeżeli dom ma więcej klatek schodowych, dozorca otrzymuje bez względu na

ilość bram wchodowych od ulicy dodatkowo za każdą klatkę schodową 30% zasadniczego wynagrodzenia. Podwyżka ta jednak nie odnosi się do tylnej klatki schodowej, przeznaczonej wyłącznie dla służby. Klatka schodowa, prowadząca do mieszkań w oficynie, nie połączonych wejściem z frontową klatką schodową, nawet gdyby także była przeznaczona do użytku służby, nie uważa się za przeznaczoną dla służby, lecz za główną i za taką klatkę schodową dozorca otrzymuje również dodatkowo 30% zasadniczego wynagrodzenia.

Domy, znajdujące się w podworcach a nie połączone z domem głównym frontowym, należy uważać jako domy osobne, a nie jako oficyny i wówczas od takiego domu należy się całkowite wynagrodzenie stosownie do wysokości domu, z wyłączeniem domów parterowych do 2-ch lokatorów.

Jeżeli w domu znajduje się sklep, magazyny i składy, przyczyniające się do zanieczyszczenia podwórza, sieni lub chodnika, dalej restauracja, wyszynk, kawiarnia, szkoła, dom modlitwy, stowarzyszenie, zajazd i warsztaty rzemieślnicze zatrudniające normalnie ponad 5 robotników, otrzymuje dozorca dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 50% płacy pobieranej za czynności dozorcze.

Za każde następne przedsiębiorstwo tego rodzaju, mieszczące się w tym domu, należy się dozorcy 20% zasadniczego wynagrodzenia.

Za każdorazowe otwarcie bramy, dozorca ma prawo pobierać od wchodzącego przed północą 20 gr, po północy 30 gr.

Klucze od bramy posiada właściciel domu i dozorca. Jeżeli właściciel domu wydaje klucze od bramy lokatorom, to dozorcy należy się od właściciela dodatek po 3 zł miesięcznie, licząc od każdego klucza wydanego lokatorom, — o ile dozorca mieszka w tej realności. Dodatek 3 zł miesięcznie stanowi wynagrodzenie za obciążenie dozorcy koniecznością wzmożonego czuwania nad bezpieczeństwem domu i lokatorów, gdyż przez bramę mogą przechodzić osoby nie kontrolowane.

Po roku pracy u jednego właściciela domu lub w jednej realności przysługuje dozorcy prawo do 8 dni urlopu w każdym roku służbowym.

Rodzina zmarłego dozorcy otrzyma po 10 latach pracy dozorcy odprawę w wysokości 1 miesięcznego zarobku, a po 20 latach pracy w wysokości 2 miesięcznego zarobku.

§ 9.

Jeżeli umowa między stronami zostaje rozwiązana bez winy dozorcy domowego, dozorcy przysługuje po upływie 3-ch lat pracy w danej nieruchomości lub u jednego właściciela jednorazowa odprawa w wysokości 1 miesięcznego ostatnio pobieranego wynagrodzenia, a za każde następne 2 lata pracy — w wysokości 1-miesięcznego wynagrodzenia, przy czym odprawa nie może przekraczać 3-miesięcznego ostatnio pobieranego wynagrodzenia.

Odprawa winna być wypłacona natychmiast po rozwiązaniu stosunku pracy.

§ 10.

Właściciel lub administrator domu obowiązany jest dać dozorcy bezpłatnie mieszkanie służbowe, położone możliwie na parterze i możliwie blisko bramy, nadające się do celów mieszkalnych, ze szczelnymi drzwiami i oknami.

W nowo budujących się domach powierzchnia nie może być mniejsza niż 16 m^3, a mieszkanie ma być z piwnicą, prawem używania strychu do suszenia bielizny, wolnego dostępu do wodociągu i klozetu.

Mieszkanie w chwili oddania go dozorcy winno być wybielone, podłogi w stanie dobrym, woda nie może zaciekać do mieszkania.

O ile istniejące obecnie mieszkanie dozorcy jest ciemne, a właściciel lub administrator domu nie może dać dozorcy innego odpowiednio jasnego mieszkania, winno być takie mieszkanie oświetlone światłem elektrycznym, gazowym lub dozorca winien otrzymać pół litra nafty dziennie celem oświetlenia mieszkania.

Tytułem odszkodowania za mieszkanie pobiera dozorca domu 15 zł miesięcznie, o ile właściciel lub administrator domu nie dostarczył dozorcy mieszkania służbowego.

§ 11.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 września 1937 r. do dnia 31 sierpnia 1938 r., przy czym, o ile żadna ze stron nie

zgłosi sprzeciwu przeciwko dalszemu stosowaniu niniejszego orzeczenia na miesiąc przed upływem terminu 31 sierpnia 1938 r., obowiązuje ono nadal do dnia 31 sierpnia 1939 r. z tym samym warunkiem przedłużenia na rok następny.

Tarnów, dnia 30 sierpnia 1937 r.

Przewodniczący Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej:

(—) *K. Korkiewicz*
obwodowy inspektor pracy

Członkowie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej:

(—) *dr Józef Deszcz*
sędzia Sądu Okręgowego
w Tarnowie

(—) *mgr Marian Wankiewicz,*
wicestarosta powiatowy
w Tarnowie

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 93940. 15.X.1937. 1000.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 30 gr.**